

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 30. november 2014

Kirkedag: 1.s.i advent/A

Tekst: Matt 21,1-9

Salmer:

SK: 87 * 84 * 83 * 75 * 81,5 * 74

LL: 87 * 84 * 75 * 81,5 * 74

Så er det blevet 1.s.i advent. For mig er den dag større end den 1. december. For mig er 1. december begyndelsen på juletiden. I julekalendere og på kalenderlyset bliver vi straks rettet ind mod målet, den 24. december. Den 24., juleaften, som således også kaster sit skær ud over hele december måned, og sætter sit præg og begrunder rigtig mange af vore juletraditioner i tiden frem mod d. 24. Og det har jeg ikke spor imod. Det er dejligt og en særlig tid, en forventningstid, en hyggetid, en hemmelighedstid, en travl tid og en dyr tid. Og som de fleste andre mennesker, kan jeg også godt lide december og tiden frem mod jul. Og selvfølgelig også selve julen. Men lad den nu ligge lidt. Juletid og adventstid er dejlige tider.

Men adventstiden er alligevel – for mig – noget andet og på en måde noget særligt i forhold til juletiden. Hjemme hos os er den første weekend i advent altid er rimelig hektisk med julestue i præstegården, gudstjenester og juletræstænding – og det er ikke en beklagelse, for vi kan godt lide det; men det betyder, at vi sjældent når at pynte noget særligt op til advent, det kommer sådan lidt efter lidt igennem hele adventstiden, og det er jo så også sin skik og charme. Men når vi når til 1.s.i advents aften, så føler jeg virkelig, at nu er det blevet advent, og vi har fejret/markeret det i kirkerne, ude i byen med juletræstænding og nu skal roen og hvilen og andagten have lov

at sænke sig over os i familien med det første lys tændt i kransen på bordet mellem kaffekopperne og æbleskiverne.

Adventstiden er for mig en særlig betydningsfuld tid, og jeg synes, at netop 1.s.i adv. er en storslået dag. Den har en storhed og en pompøsitet over sig, som jeg kirkeligt set får den største oplevelse af netop når vi som i år begynder forfra på første tekstrække. Adventstiden har for mig sin egen betydning og er ikke på samme måde som december og kalenderlyset, en nedtælling til julen. Derfor synes jeg også, at der er noget særligt betydningsfuldt og opfyldende i modsætningen mellem, at kalenderlyset netop brænder ned, i takt med, at vi tæller ned, mens adventskransens lys tændes mod sin fuldendelse. Vi tæller så at sige op. Jeg ved godt, at det kan være et spørgsmål om ord, og forskellene er måske ikke så store på at tælle ned eller op; men for mig er de små nuancer i forskellen alligevel af stor betydning og har også betydning for min oplevelse af og indlevelse i min tro.

1.s.i adv. er storslået med dens indtogsberetning i Jerusalem, som jo egentlig er påskeevangeliets begyndelse. Når vi hører denne beretning som begyndelsen på adventstiden, kan vi egentlig godt sige, at tingene rodes godt og grundigt sammen nu. Vi går mod jul, hvor det handler om et lille barn. Men allerede nu præsenteres vi for dette barn i dets manddoms højdepunkt, samtidig med at vi jo godt ved, at denne triumferende indtagelse/betagelse af Jerusalem blev begyndelsen til nederlaget, skammen, svigten, forhånelsen og forbandelsen og død. Og ganske rigtigt også til opstandelse og sejr. Og uden netop det sidste, ville vi jo aldrig nogen sinde have holdt advent og jul. Barnet i Betlehem julenat er jo netop kun interessant for os, fordi det også blev påskemorgen.

Men, der er noget pompøst og storslået over indtogsberetningen. Tingene sættes i perspektiv og får perspektiv.

Et perspektiv, der også understøttes af den gammeltestamentlige læsning. Måske har denne salme været brugt ved morgenofferet på ugens første dag i templet i Jerusalem. Måske har den også været brugt i synagogen, når tempelrullen blev ført tilbage i sit skab, en slags bogskab/rulleskab. Om brugen af salmen har været både-og eller måske endda noget helt tredje, for da salmen er skrevet før templets tid, kan vi kun gætte på dens oprindelige brug; men under alle omstændigheder er det en salme, der opfordrer til åbenhed, for Gud Herren vil ind. Det handler om Guds nærvær. En universel opfordring til at bøje og åbne sig i både ydmyghed og storslået begejstring over Guds kommen til og nærvær. Gud, som i salmen også betegnes med den storslået betegnelse *Hærskarers Herre, ærens konge*.

Evangelisten Matthæus skriver også i dagens evangelium, som så mange andre steder i sit skrift, at dette er sket, for at det, som står skrevet skal opfyldes. Dermed henviser han jo netop til GT. GT, som forjættelsen, og som et af adventstidens fokuspunkter, at det er Guds vilje, at noget skal ske, og Han vil selv lade det ske, fordi Guds vilje er at være med og være nær, og Han vil, at vi er med og nær inde bag Hans helligheds og frelsende porte.

Og nu har jeg jo så allerede nævnt indtogsberetningen; men det er jo så den nytestamentlige opfyldelse af Guds vilje, i det nære. Ser vi GT og NT sammen, så kan GT faktisk godt virke en smule afstandsskabende. Netop det storslåede, de store ord, de store perspektiver i forjættelserne og i tiden i de GT-lige profetier og fortællinger, og de store tvivlsspørgsmål, som GT

altid har rejst, og som har fået forventningsfulde mennesker til at spørge: Er det nu? Er det sådan? Det kan faktisk godt virke afstandsskabende. Jeg ved godt, at der er mange fortællinger i GT, vi bruger som grundstoffet i vores kultur, alligevel er perspektiverne og begreberne i deres storhed nogle gange afstandsskabende – i hvert tilfælde for mig. Jeg ved godt, at det er ikke budskabet i GT; men det kan godt virke, som om der er frygteligt langt til Gud. Det/Gud er så langt væk fra mit liv. Det er rigtigt og godt, at vi også fastholdes i Guds storhed; hvilket vi måske engang imellem glemmer. Vi skal også være bevidste om Guds hellighed og urørlighed, som de gamle var det i erkendelse af, at ingen kan se Guds herlighed og overleve. Gud Herren er ikke en, vi klapper på skulderen og siger ”Hva’ så, du gamle?” Gud er overvældende. Og det hører med. Men Gud kan også blive for stor. Gud kan godt blive så stor, at det faktisk er umuligt at se Ham i mit liv, for det er ganske enkelt for små og for simpelt. Jeg har ingen porte at slå op for Hærskarers Herre. Hvis han vil ind, må han tage til takke med en låge. (en kalenderlåge)

Gud er stor – storslået! Men i evangeliets lys, i Jesus, der rider ind i Jerusalem i den folkefest, der på sin vis kan lede tankerne hen på julen. Indtogsberetningen er begyndelsen på er en folkefest begrundet i og bygget op omkring en central folkelig og religiøs begivenhed, udfrielsen af Egypten ved Guds indgriben. Julen er også en folkefest, i den betydning, at vi er rimeligt mange, der går ind for den, men den er også religiøst begrundet, også selv om det folkelig-religiøse måske fylder mere end det specifikt kristent-religiøse. Guds åbenbaring og tilstedeværelse i Jesus gør Gud nærværende og tilnærmelig. Jesus gør Gud – og hele GT – menneskelig MEN uden at Gud mister sin guddommelighed og herlighed, og dermed bevarer Gud sin betydning for os.

Adventstidens perspektiver er GTs løfter om, at Gud vil lade en komme, og NT er opfyldelse af løfterne i Jesus, den velsignede, som kommer, i Herrens navn. Vore lys i denne tid, kalenderlys og adventslys, smelter sammen – hvilket måske ikke er så praktisk, når det handler om lys, men symbolsk set, for gennem både GT og NT er der en tællen ned til det skete og en tællen op til dets sketes fylde og helhed.

Adventstiden rækker længere end det, hvilket holdes frem for os i epistlens ord: *For nu er frelsen os nærmere, end da vi kom til tro. Natten er fremrykket, dagen er nær.* Her tænker Paulus på Herrens dag, som vi også kender fra GT. Jesu genkomst og herligheds dag. Den er nærmere i dag end i går. Den er mere nærværende for den troende end for den ikke-troende. Herrens dag er en dag vi må se hen til både med frygt og bæven og med håb og begejstring. Dér får den treenige Guds fylde hele sin udfoldelse i al sin guddommelighed og menneskelig og det hele i sin herligste fylde. Advent og jul er ikke historiske mindefester. Det er erkendelse og erfaring af, at vi stadig er i nedtælling og optælling til fylden og opfyldelse.

Det er bevidstheden om, at vi er i Guds tællen ned og tællen op. Det er i troens hvile i, at der ikke er så langt mellem Himmel og jord, som vi måske skulle tro, og der er ikke forhæng mellem Guds herlighed og vores forgængelighed. I næste salme, synes jeg, det sammenfattes i v. 5:

O, Gud ske lov til evig tid,
at tiden er så himmelblid,
ret ligesom det var en vår
til evighedens kirkeår,
at vi kan her begynde på
for tronen nat og dag at stå.

Adventstiden rækker ud over sin egen tid og ind i evigheden; men den gør det i vores tid. Hvilket har det budskab til os, at det hele er mig så inderligt ligegyldigt, hvis ikke... Adventstid og juletid med alle dens dejlige traditioner og forventningsopbyggende skikke er så tomme og hule, hvis ikke... Der er ikke noget af det, der har noget at betyde, andet end en irriterende totalforandring af dagligdagens trykke og vante gang, hvis ikke... Der er intet kristeligt og trosopbyggende i advent og jul med nok så mange lys og nok så meget GT, NT og evighedshåb, hvis ikke det salmevers, vi sang før, som vers 6 i nr. 84, hvis ikke det er gældende for os:

Jeg hjertets dør vil åbne dig,
o Jesus, drag dog ind til mig!
Ja, ved din nåde lad det ske,
at jeg din kærlighed må se!

Hvis ikke det er, hvad vi vil med advent og jul, og lader advent og jul ville med os, så brænder det hele ud med kalenderlyset og når adventskransens lys slukkes, så slukkes for advent og jul og tro og håb og kærlighed. Og tilbage står så bare vi – alt for langt fra Gud i alt for meget mørke. Det kan godt være, at det er, hvad nogle mennesker vil nøjes med; men det er ikke, hvad Gud vil nøjes med. Han tændte lys med Ordet, Han tændte lys julemorgen, påskemorgen og pinsemorgen. I disse lys skal vi være lys for hinanden, at vi kan se og vise hinanden adventstidens fylde og juletidens guddommelige menneskelige nærvær og leve i, at Guds kraft er steget ned til vor skrøbelighed. Deri er vor Herlighed.

Velsignet være han, som kommer, i Herrens navn. Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen